

Ára 1500 korona

HAJDUFÖLD

1924. év október 1.

SZERDA

Debreczen, VI. evf. (224.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Az igazi szocializmus

Írta: Ramsay Macdonald*)

A szocializmus a társadalmi rend újajépítésére törekszik. Ezen törekvést az igazi szocialista oly módszerrel akarja elérni, amint azt a társadalom, mint élő szervezet fejlődésének törvényei megszabják. Neki nem szabad a társadalmi élet folyamatát megszakítani csak azért, hogy új berendezkedések értékét kipróbálhassa. A szocialistának ideáljai vannak. Ezen ideálok törekvései közben folytonosan szembe kerülnek. Az igazi szocialista azonban minden erőszakos benyulást a társadalom rendjébe visszautasít és nem kísérletezik veszedelmes és fantasztikus utópiákkal. Az igazi szocialista evolucionista, hiva a lassu és békés fejlődésnek. Ennek a hiva msrad akkor is, ha a történelem az evolucionista világfelfogást időről-időre diszkreditálni látszik. A lassu munkásvál építés barátja. És minden körülmények között az is marad, mert tudatában van annak, hogy a forradalom ágyuinak elhallgatásával a nép, melynek kezébe a reakció a felforgatás fegyverét nyomta, ismét a lassu fejlődés békés eszközeihez tér vissza. A visszatérés abban a pillanatban történik meg, amikor a forradalomba kergetett tömegek akarat szabadságukat visszazszerzik.

Azok a forradalmi és materialisztikus nézetek, amelyek a háboru előtti és utáni időkben a lelkeket hatalmukba kerítették, igen megnehezítik a szocializmus lényegének megismerését és igazi szellemének felértését. Az élet problémáinak materialisztikus felfogása u. i. nemcsak annál az osztálynál kapott lábra, amelyet közönségesen „kizsákmányolónak” neveznek, de a munkásság körében is.

Ha a dolgozó osztályok mindent elkövetnek, hogy az életszínvonaluk emeléséhez szükséges anyagi feltételeket megszerezzék, azt csak helyeselni lehet. Ez magától értetődő. Ezen céljuk elérésére irányuló törekvése közben azonban könnyen elfelejtik, hogy ők is organikus részei a társadalomnak. A végzetes tévedés következményei csak akkor lesznek feltűnővé, midőn a harc már olyan elkeseredetté vált, hogy megfelelnek saját érdekeikről és azokat is veszélyeztetik.

Hogy ezt megakadályozzuk, az angol munkásszervezetek maguknak és harci módszereiknek bizonyos korlátokat állítottak fel. Ezek betartását elvárják a kapitalistáktól is.

*) Macdonald angol miniszterelnök „Kritikai dolgozatok a szocializmusról” c. művének bevezetése, mely most jelent meg egy német lap hasábjain. A cikk igen élesen világít rá arra az általunk számtalanszor hangoztatott tényre, hogy milyen nagy különbség van az angol szocializmus és a magyarországi zsidó szocialdemokrácia között.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a bérmozgalmak és sztrájkok nemcsak hogy nem képezik a szocializmus lényegét, de gyakran egyenesen meghamisítják a szocialista munkaprogramot helytelen vágyakra terelik. E tekintetben annyira jutottunk már, hogy az igazi szocialista ma már bizonyos aggodalommal figyel egy-két usbb összeütközést (konfliktust) a tőkés és munkások között, melyek egyenesen ellentmondanak a szocializmus lé-

nyegének. Meg vagyok győződve arról, hogy ezek az összeütközések erkölcstelenek és könnyen az egész társadalom romlásra vezethetnek. Szükséges, hogy a munkás ismét eszének és kezemunkájának legjavát udja az összeségnek és arra törekedjék, hogy a társadalmi szennvét visszazszerze, a társadalmi összhang megteremtésében közreműködjék, mert e nélkül semmiféle munkásmozgalom igazi célját elérni nem tudja.

Bonyodalmak a szolnoki ítélet körül

Ulain Ferenc nyílt levele a belügyminiszterhez

A Hajduföld budapesti tudósítója jelenti: Az ország közvéleményét még mindig élénken foglalkoztatja a bíróságnak a csongrádi bombapörben hozott ítélete. A bombapörben történt ítélethirdetés után hétfőn, szenzáció erejével hatott Rakovszky Iván belügyminiszternek a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt tett nyilatkozata, amelyben a belügyminiszter a miniszterelnökkel folytatott megbeszélése kapcsán a következőket mondotta:

— Közöltem a miniszterelnökkel az álláspontomat, hogy amennyiben helyesek azok a tudósítások, amelyek a tárgyalás lefolyásáról és az ítélet inokolásáról napvilágot láttak, úgy

leheltem, hogy az ország közrendjéért a felelősséget vállaljam.

— Az a körülmény, hogy a bíróság a hatóságok hivatalos megállapításait és a közegyek eskü alatt tett vallomását valószínűnek el nem fogadta: mind olyan körülmények, amelyek alkalmasak arra, hogy a rendészeti hatóságok tekintélyét aláássák. Hogyha

ily esetek megismétlődése ellen kellő garanciák nem állanak rendelkezésre,

ugy a közrend fenntartásáért az engemet terhelő felelősséget magamtól kénytelen volnék elhárítani.

A nyilatkozat kapcsán, amely politikai körökben igen élénk pertraktálásra adott alkalmat — Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselő

nyílt levelet intézett a belügyminiszterhez.

A nyílt levélben Ulain többek között a következőket mondja:

Belügyminiszter Ur!

Ön a szolnoki bombapör tárgyalásával kapcsolatosan a mai napon hivatalos nyilatkozatot tett, amely szerint ön „a közrend fenntartásáért a felelősséget magától kénytelen volna elhárítani”, ha a szolnoki tárgyaláson történt bizonyos ténykedések „megismétlődése ellen kellő garanciák nem állanak rendelkezésre”.

Ez a nyilatkozat félreérthetetlenül azt jelenti, hogy ön, belügyminiszter ur, nem tudja biztosítani az ország belső rendjét Diószeghyek, Posztós detektívek, bikacsók, kényszerrelatások és ehhez hasonló gyalázatosságok nélkül; de félreérthetetlenül

jelenti ez a nyilatkozat azt is, hogy Ön, Belügyminiszter Ur, nem tudja biztosítani az ország belső rendjét,

ha a magyar bíróság tagjainak tovább is joguk lesz az előttük álló tanuk vallomásaik lekiismeretük és a törvények parancsa szeriat szabadon és Önök vagy kormánytársától függetlenül merlegelni.

Ön megfeledezett azonban a többi jogrendbiztosító tényezőről, így kitűnő barátjáról, Hetényi-Hofbauer

Titokzatos csongrádi merénylő jelentkezett a budapesti főkapitányságon

Popovics István azt állítja, hogy két társával együtt ő követte el a csongrádi bombamerényletet - Ujabb nyomozás a bombaügyben

Budapestről jelentik: A szolnoki törvényszéknek a csongrádi bomba pörben hozott ítélete után a budapesti főkapitányságon ismét hozzáláttak az újabb nyomozás bevezetéséhez.

Az előkészületek jóformán még meg sem történtek, midőn hétfőn a késő esti órákban váratlanul jelentkezett a főkapitányságon egy Popovics István nevű fiatalember és elmondta, hogy

tagja annak a társaságnak, amely a merényletet Csongrádon annak idején elkövette.

A kihallgatás során Popovics elmondotta, hogy 1923-ban Budapesten járván, megismerkedett két fiatalemberrel, akikkel szorosabb barátságot kötött. Erre

meg is nevezte a főkapitányságon két tarsát, Kiss Janost és egy Lukács nevű fiatalembert,

akik vallomása szerint részesei a bombamerényletnek, amelyet hárman követtek el.

Vallomása szerint a bombát Kiss János dobta be a Magyar Királyszálloda nagytermébe.

A merénylet elkövetése után Budapestre utazott, két társa pedig Németországba menekült.

Imre helyettes főkapitányról, az alpuccsok és hamis vádak e százalmas szerkesztőjéről, továbbá az ázsántprovokatórőrökről és Döhmel Fritzeről, ugyszintén Andréka h. főkapitány urról, a Kovács fivérek koronatanujáról, akit Ön a nemzetgyűlés nyílt színen volt kénytelen dezavualni.

Ezért melegen ajánlom Önnek, hogy a köznyugalom érdekében egy kiegészített pótnyilatkozatot adjon és egyuttal

sürgős törvényjavaslatot készítessen a magyar bírói intézmény eltörléséről

és minden tisztességes magyar ember azonnali kitoloncolásáról.

Dr Ulain Ferenc, a csongrádi vádlottrk védője.

Hivatalos vélemény a belügyminiszter nyilatkozataról.

Budapest, szept. 30. Rakovszky Iván belügyminiszter mai nyilatkozatát úgy állították be, mintha ő a bírói ítéletet totte volna kritika tárgyává. Illetékes helyen rámutattak arra, hogy a belügyminiszter csak a meghozott bírói ítélet inokolását tette kritika tárgyává, ami bárkinek jogában és módjában áll.

Titokzatos csongrádi merénylő jelentkezett a budapesti főkapitányságon

Popovics István azt állítja, hogy két társával együtt ő követte el a csongrádi bombamerényletet - Ujabb nyomozás a bombaügyben

Innen több ízben irtak is neki, azonban ő a leveleket megsemmisítette.

Amikor azonban a rendőrség a titokzatos levelek ügyével kezdett foglalkozni,

Popovics teljesen belezavarodott a vallomásába

s először azt mondta, hogy szállodai lakásán a kályhába vetette azokat, majd midőn kiderült, hogy a szállodában központi fűtés van, azt állította, hogy nem a kályhába, hanem egy utcai kanálisba dobta a leveleket.

Előadta továbbá, hogy két fiatalember vette rá arra, hogy a rendőrségen jelentkezzen és beismerő vallomást tegyen. Az általa adott személyleírás alapján ezt

a két fiatalembert letartóztatták,

azonban a főkapitányságon minden közelebbi felvilágosítást megtagadtak erre az ügyre vonatkozóan.

Általában Popovics személye és az egész általa előadott história nagyon homályos ugy hogy egyelőre a dologban nem lehet tisztán látni. Valószínű azonban, hogy a letartóztatott fiatalemberek vallomása világozosságot fog deríteni az egész szövevényes ügyre.

Förster Henrik kiadatása

Budapestről jelentik: Az Erzsébet királyi kiadatása ügyében a budapesti királyi törvényszék Török-tanácsa kedden rövid tanácskozást tartott, amelyen elkészítette véleményes jelentését és az összes iratokat az igazságügyminiszterhez terjesztette fel. Hír szerint a bíróság a kiadatás kérdésében a védelem álláspontjára helyezkedett és azt javasolja az igazságügyi kormánynak, hogy a kiadatást lagadja meg.

Tudni vélik azt is, hogy a királyi ügyészségnek is ezzel azonos az álláspontja és hogy a vádhatóság is a kiadatás megtagadását indítványozta. A döntő szó az igazságügyminiszterrel illeti, aki az ügy sürgettségére való tekintettel rövidesen dönt a kérdésben.

Novemberben nem lesz a Máv.-nál előléptetés

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint az üzletvezetésben értesülünk, az idén minden valószínűség szerint elmaradnak a Máv.-nál a novemberi előléptetések. Más években ilyenkor már nyíltak az előkészítő munkálatok, ha késedelemről nem volt szó, ilyenkor már az igazgatóság előtt fektették az üzletvezetőségek javaslatait. Most azonban teljes csend van az ügyben. A budapesti igazgatóságnál is az a vélemény a kiszivárgott hírek szerint, hogy

legfeljebb néhány tisztviselő fog előlépni,

ezek az előléptetések azonban nem a szokásos novemberi kinevezések jellegével fognak bírni, nem egyszerre, de különböző időben fognak az egyes személyekre vonatkozólag leérkezni. Tömeges előléptetésekről már a szanalás miatt sem lehet szó, amely e téren is szigorúan alkalmazza a takarékos elvét. A beavatottak szerint egyébként nagyobb számú előléptetésekre a Máv.-nál a szanalás tartama alatt legfeljebb egyszer fog, májusban sor kerülni.

A Nemzeti Bank részvényjegyzésére felvett hitel visszafizetése

Budapest, szeptember 30. A Magyar Nemzeti Bank részvényjegyzésére igénybevett gazdhitel visszafizetésének végső határideje, mint köztudomású, október hó 7-én lejár. A visszafizetésnek az eredeti megállapodás szerint a lekötött buza leszállításával kellene történni. A pénzügyminiszter azonban méltányolta azokat a nehézségeket, amelyekkel az idei rossz termés miatt az effektív buzaszállítási árak és hozzájárult ahhoz, hogy a Jegybank részvényjegyzésére hitelt igénykelt gazdák még fennálló és október 7-én esedékes aranykoronáról szóló tartozásukat

magyar koronában egyenlíthessék ki.

Az aranykoronáról szóló tartozásnak magyar koronára törtendő átszámításánál 100 aranykorona 20 amerikai dollárnak és 26 $\frac{1}{4}$ centnek veendő. A dollárösszeg pedig a new-yorki kifizetésnek a Magyar Nemzeti Bank által a fizetés napján megállapított áru arfolyamon számítandó át magyar koronára.

HIRDESSEN A HAJDUFÖLDEN

A spanyolok visszafoglalták Tetuant Sikeresen halad előre a marokkói offenzíva

Madriából jelentik: A marokkói fronton a lázadó riff-kabilok ellen megindított spanyol offenzíva sikeresen halad előre. Szeptember 30-án a spanyol csapatok visszafoglalták Tetuant.

A spanyolok bevonulása Tetuanba jóformán minden veszteség nélkül

történt. A lachei zónában kemény harc fejlődött ki.

Mindkét részen nagy a veszteség.

De Rivera üdvözölte Serrano tábornokot, a Tetuanba bevonult csapatok főparancsnokát s kijelentette, hogy a hadművelet előrehaladásával meg van elégedve.

Megnyílt a forgalom Csap felé

Október 6-án indul az első vonat - Változások a debreceni vonatok menetrendjében

A Hajdúföld tudósítójától. A legutóbbi magyar cseh vasúti tárgyalások alkalmával a két állam megbízottai, megegyeztek abban, hogy a Záhony—Csap közötti vonalrészén felveszik a forgalmat.

Most, miután a debreceni üzletvezetőség hivatalosan közli

október 6-án a 2312. számú vonattal megnyílik a forgalom

s ennek következtében a jelenleg érvényben levő menetrend Debrecen forgalmát illetőleg a következőképpen módosul

Debrecen—Páspökladány között:

az 1701. sz. gyorsvonat indul Deb-

recenből 17 óra 09 perckor.

Debrecen—Nyíregyháza között:

az 1712. sz. személyvonat indul Debrecenből 14 óra 41 perckor.

Az 1733. sz. személyvonat vasárnap is közlekedik, érkezik Debrecenbe 16 óra 58 perckor.

Az 1734. sz. személyvonat vasárnap is közlekedik, indul Debrecenből 12 óra 16 perckor.

A forgalomnak Csap felé való megindulása ismét egy lépés

a régi békebeli vasúti összeköttetés helyreállítása felé

s különösen a debreceni kereskedőkre nézve jelent nagy előnyt.

Elfogatási parancs a siberek királya ellen

Castiglioni Camillo Bécsből Olaszországba szökött -- Budapestten letartóztatták a Depositen Bank egyik igazgatóját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az osztrák Depositenbank botránya, mely már hosszú idő óta foglalkoztatja a világ közvéleményét, szenzációs fordulatot nyert. Kiderült, hogy a szeszindikátus óriási jövedelmét a Depositenbank kijátszásával a bécsi Castiglioni bankház főnöke,

Castiglioni Camillo sikkasztotta el,

aki Olaszországból származó zsidó fia a volt triesti főrabbinak. Castiglioni neve a zsidó börtönvilágban még a Rothschildok nevét is elhomályosítja. Vagyona százharmincmillió svájci frank és ezt az összeget a panamak megszállhatatlan tömegével zsarolta össze. A Depositenbank összeomlása is az ő bűne és tegnapelőtt derült ki, hogy

a bécsi vizsgálóbíró asztaláról négy aktaát elloptak,

melyek Castiglioniira vonatkozólag terhelő adatokat tartalmaznak. Megállapították, hogy az aktaelűtést egy Léderer nevű zsidó követte el, aki

Castiglioni titkára volt. A hírhedt siberkirály azonban Olaszországba szökött és így elfogató parancsot adtak ki ellene.

Mint Budapestről jelentik, a bécsi Castiglioni-ügy hullámai Budapestre is eljutottak. A budapesti főkapitányságra ugyanis tervirat érkezett a bécsi rendőrségtől, hogy a Depositen Bank két magyarországi származású igazgatója: Neumann Gábor és Goldstein Pál ellen körözőlevelet adtak ki és kéri a két bankigazgatót feltalálásuk esetén azonnal előzetes letartóztatásba helyezni.

A főkapitányságon már el is állították Neumann Gábort, akit kihallgatása után sem bocsátottak szabadon.

Berlini jelentés szerint Goldstein Pál a Depositen Bank másik igazgatója Berlinben tartózkodik és onnan ma reggel meghívta ügyvédjét, dr. Pollák Alfrédet, hogy kérjen salvus conductust számára, mert a hatóságok elé akar állni.

Tarifamérséklés a vasuton

Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban kedden beható tanácskozások folytak a vasúti tarifák mérséklése ügyében. Az egyik tanácskozást Mitray Elemér helyettes államtitkár vezette és ezen részt vettek az államvasutak illetékes ügyosztályának vezetői, valamint a szakminiszteriumok kiküldött képviselői is. A tanácskozás egyrészt

tarifamérsékléssel foglalkozott, másrészt általános jellegű tarifakérdéseket vitatott meg.

Munkatársunk kérdésére Kelety Dénes elnökgazgató a következőket mondta:

A tarifák leszállítására vonatkozóan szerdán valószínűleg már döntés lesz.

Az uriosztály ellen izgatott egy földműves

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közelmúltban Hidasnémetiben a fiatalság az egyik korcsmában borozgatót. Borozgatás közben politizálni kezdtek. Peti Miklós hidasnémeti földműves italos állapotban nagyhangú kijelentéseket tett.

— A munkásdgnak fel kell lázadnia az urak ellen, el kell pusztítani őket, nem kár értük.

A debreceni kir. törvényszék Petit három havi fogságra ítélte. A büntetést a kir. ítélőtábla is helybenhagyta.

Rendkívüli minisztertanács

Budapest, szept. 30. Gróf Bethlen István miniszterelnök visszatérve szabadságáról kedden délelőtt átvette hivatalát és délutánra minisztertanácsot hívott egybe, hogy a távollétében előfordult aktuális kérdésekről informáltassa magát. A minisztertanács délután 6 órakor kezdődött és fél 10 órakor ért véget és azon a kormány összes tagja jelen volt.

A miniszterelnök mindenekelőtt a legfontosabb resszort ügyekről kapott jelentést, majd báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter a nemzetgyűlés előterjesztendő arany költségvetést ismertette. A minisztertanács javadaját ennek a kérdésnek a tárgyalására fordította.

Végezetül a minisztertanács szöbe került a csongrádi bomba ügy is. Érdemes határozat azonban nem történt.

Megdrágult a marhalevél

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács közli, hogy a földművelésügyi miniszter október 1-től a következő marhalevél kezelési díjakat léptette életbe: 1. Egy marhalevél kiállításának díja, tekintet nélkül a rájegyzett állatok számára 10 aranyfillér. — 2. Tulajdonátviteli nyilatkozat rávezetésének díja 6 aranyfillér. — 3. Állategészségügyi bizonyítvány megújításának, a külön eszközzel irányításnak, valamint a lejegyzésnek díja 4 aranyfillér. — A törvényes fizetési értékben (papírkorona) fizetendő díjaknak aranykorona értékre való átszámításánál a közszolgáltatások fejében fizetendő aranykoronának a m. kir. pénzügyminiszter ur által minden hónapra nézve közzétett értéke veendő irány-

Uj üzlet! **ROTH IMRE** **Uj üzlet!**
Csapó-u. 37. Burgondia sarok
DIVATÁRUHÁZÁBAN

női és férfi ruhaszövet, vászon, karton, kanavász, zefir, női, férfi és gyermek harisnya és rövidáru szükségletét meglepő olcsó árban szerezheti be.

Uj üzlet! Tisztviselőknek árendedmény **Uj üzlet!**

Tűzhelyek Kályhák Tűzcsövek

olcsón kaphatók

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

Kossuth-szobor mellett. ☺ Plac-utca 7.

Kedvezményes tisztviselő-jegyeket ad a színház

Harminc százalékos kedvezmény a közalkalmazottaknak és magántisztviselőknek

(A Hajdúföld tudósítójától.) A színházi bizottság legutóbbi ülésén olyan tervek merültek fel, hogy a színházi helységeket le kell szállítani — miután azokat a közönség különösen a tisztviselő osztály nem bírja megfizetni.

Ez a terv most — értesülésünk szerint — oda módosult, hogy a helységeket nem szállítják le, hanem

nagyobb számban fog a direktor 30 százalékos kedvezményű tisztviselőjegyeket kibocsátani,

amely jegyek a premierek és a vasárnap esti előadások kivételével mindenkor érvényesek lesznek. A jegyeket az egyes hivatalfőnökök fogják kézhez kapni s ezeknek kell majd a tisztviselők között szétosztani.

Ilyen kedvezményes jegyeket az állami és városi tisztviselőknél kívül kapott a Nyukosz, a Hévíz stb. Azonkívül minden magántisztviselő is szerezhethet kedvezményes jegyet, azonban ezeknek már a színház titkári irodájában kell kérni.

A Kormányzó merénylőjének elmeállapota

Budapestről jelentik: Május 26-án tárgyalta a budapesti törvényszéken Langer Jenő a büntetőtörvényszék elnökének tanácsa Sztaron Sándor és társainak ügyét, akik a vád szerint merényletet akartak elkövetni Horthy Miklós Kormányzó ellen. A budapesti büntetőtörvényszéken megtartott főtárgyaláson Sztaron Sándor kihívón viselkedett, hangoztatta, hogy

nem bánta meg tettét

s a tárgyaláson a bíróságot osztálybíróságnak nevezte.

A bíróság Sztaron Sándort 6 évi fegyházra, Pacurát és Szokolait pedig 3-3 hónapi államfogházra ítélte. A kir. tábla kedden délelőtt kezdte meg a tárgyalást. A jegyzőkönyvek részletes ismertetése után az elnök a szakértők véleményét olvasta fel, amely szerint Sztaron ekzeitált idegbeteg ember.

Az iratok felolvasása után dr. Szóke Sándor védő ismételt indítványozta, hogy rendeljék el Sztaron elmebeli állapotának megvizsgálását. Rövid tanácskozás után a táblai tanács Sztaron

elmebeli állapotának megvizsgálását elrendelte.

Az orvosszakértők véleményének megérkezéseig a tábla tárgyalását elnapolták.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Templomromot találtak Bánk bán debreceni birtokán

A városi muzeum kutatásai

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nem egészen a véletlen műve, hogy a legsikerültebb és legnemzetibb magyar tragédiának, a Bánk bánnak ősmagyar nevű két szereplője mint helynév ma is él Debrecen határában. Az idegen uralom ellen összeesküvő nádor nevét viseli egyik szép nagyerdős pusztánk: *Bánk*

fiának nevét a Nagycsere erdőnek Soma nevű külső része.

Lehet, hogy Bánk bán fiának nevét, éppen úgy, mint a Melinda nevet, a dráma költője találta ki. De aligha minden történelmi alap nélkül. Oklevelekből ismeretes Bánk bán néhány birtoka: Szabolcsban Zsusk, Beregben a két Lónya, Kishonosban Csoma, mely összeeszmél Somával és Gortva, Sárosban Szinye. Abban sincs lehetetlenség, hogy a bán, mint bihari ispán (1209-ben), majd mint bihari főispán (1211-ben) Bihar megye területén is szerzett birtokokat, sőt talán éppen itt fektettek ősi jószágai, így Bánk és Soma. Annyi bizonyos, hogy Soma őseredetű személy- és helynév. A váradi regestrum már 1220-ban

Bánk bán idejében említ egy Soma nevű falut

az ohati és zaimi apáturakkal együtt valami tolvajlasi pénzzel kapcsolatban. 1311-ben ismét említi Robert Károly király oklevele, mikor Fegyvernek, Cuca és Soma birtokokat Dózsa mesternek adományozza. Hegyes közelében ugyancsak Fegyvernek *(a mai Ondód egy része)* és Cuca fekszenek; Soma messze esik onnan, mégis bizonyosan arról a Somáról van szó, mely Debrecenhez tartozó és a város polgárainak régtől fogva békés használatban lévő birtok. Érdekes, hogy a magyar birtokosokra nézve félelmetes, veszedelmes *neoaquistica commissio* előtt, Debrecen 1735-ben, erősen tagadta, mintha Soma, Szatatele, Lykaháza (mindhárom a Nagycserén) valaha falvak lettek volna. Most már nincs miért titkoloznunk. A multak kutatója megállapíthatja azt a valóságot, hogy Soma is, Zathateleke is hajdan

templommal ékeskedő apró falvak voltak.

Templomai helye ma is felismerhető. A városi muzeum Szabó József min. tanácsos, állami erdőfelügyelő és a városi tanács engedelmével, a cserei erdőgazdálkodás hatékony támogatása mellett feltárhatta a somai templomromot és abban tiszta román izlésű templomcska alapzatát találta. Ebből s pár ott hagyott téglából meg lehetett állapítani, hogy a somai magyarok

A templom körül sűrűn, de szegényesen temetkeztek, többnyire koporsó nélkül.

Husznál több osontvárr került elő,

bár régi kincskeresők a sírokat is nagyobbára feldúlták. Egyetlen idősebb férfi derekán találtak vascsatos bőrvönc apró ezüst díszekre. Puskás Károly főmérnök tartós cívekkel jelöltette meg az újra betemetett templomhelyet; jövő tavasszal pedig hosszú életű fákkal ülteti körül.

Sanghai falai alatt véres harcok folynak

Vereséget szenvedett a pekingi hadsereg

London, szept. 30. Mint a Daily Mail Sanghaiból jelenti, a Kiang-Csu és Cse-Kiang tartományok katonai kormányzói közti polgárháború Shanghai ellen irányított

általános támadással fejlődött.

Héves tűzvédelmi előkészítés után vasárnap körülbelül 20 mérföldnyire a város falain kívül megkezdtek a háború legerősebb támadását. A szemben álló felek közül egyik sem tett jelentékenyebb előnyre szert.

Mukdeni távirat szerint Csang-Cse-Lin tábornagy főhadiszállása közli, hogy Vu-Pej-fu tábornok szept. 28-án éjjel két támadást intézett a vele szembenálló sereg ellen, de mind a kétszer súlyos vereséget szenvedett.

Közel 500 katonája a csatatéren maradt, mintegy ezer megsebesült és igen sok katna, valamint nagymennyiségű lőszer az ellenfél kezébe került.

Egy pénzügyi főtanácsos Budapesten agyonlőtte Valérián ezredest

A gyilkosság után önként jelentkezett a főkapitányságon

Budapestről jelentik: Kedden este háromnegyed 11 órakor a főkapitányság központi ügyeletén egy igen elegánsan öltözött férfi jelent meg, aki a szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselőnek a következőképpen mutatkozott be:

— Doktor Koszka István pénzügyi főtanácsos vagyok. Feljelentést teszek magam ellen, hogy fél 11 órakor a Rökk Szilárd utcán agyonlőttem Valérián Zsigmond ezredest.

Pár perccel később a Rökk Szilárd-utcán posztoló rendőr telefonon jelentette a főkapitányságnak, hogy Valérián ezredes holtteste

a Rökk Szilárd-utca 22. számú ház kapuja alatt fekszik.

Az értesítés vétele után azonnal egy rendőri és katonai bizottság szállt ki a helyszínre, azonban lapzártáig semmiféle hír nem érkezett arról, hogy Koszka pénzügyi főtanácsos miért lőtte agyon az ezredest. A merénylőt csak a késő éjszakai órákban hallgatják ki.

Angelescu nem engedélyezi a kolozsvári magyar iskolák megnyitását

Temesvár, szeptember 30. Angelescu oláh közoktatásügyi minisztert felkereste egy magyar küldöttség, amely arra kérte, hogy az aradi római katolikus gimnáziumnak adja vissza a nyilvánossági jogot, hagyja meg a kolozsvári kereskedelmi iskola magyar tagozatát és engedje újból megnyitni a kolozsvári evangélikus magyar elemi iskolát.

A miniszter tagadó választ adott

és ezt azzal indokolta meg, hogy ezek a kérdések akkor kerülhetnek elintézésre, ha a parlament a magániskolákról szóló törvényjavaslatot le-

tárgyalta.

Ugyanekkor egy sváb küldöttség járt a miniszternél. Ennek az volt a kérelme, hogy a minisztertanácsban is kilátásba helyezett engedmények az új népiskolai törvénnyel kapcsolatban vétessenek szabályzatba. A miniszter

ennek a küldöttségnek is tagadó választ adott,

azonban a zombolyai német középiskoláknál hozzájárult ahhoz, hogy az oláh osztályok mellett négy párhuzamos német tannyelvű osztály működjék.

Ismét külföldi kölcsönt ajánlanak Debrecen városának

A Morgan-pénzcsoport hajlandó lenne nagyobb kölcsönt adni a városnak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy az utóbbi időben Debrecen városához állandóan jönnek az ajánlatok a nagyobb külföldi pénzcsoportoktól kölcsönök adására vonatkozólag.

A multkorában egy svájci csoportal tárgyalta a város, majd egy angol érdekeltséggel, s mos legutóljára

a Morgan amerikai pénzcsoport angliai érdekeltségének a megbízásából

Kerpely Sándor tett a polgármesternek ajánlatot.

A tárgyalásokról szivárgót ki,

hogy Kerpely a várostól vagyoneletári kimutatást kért, hogy azzal a megbízóinak leszámloljon. Állítólag egy olyan nagyobb összegű külföldi kölcsönről lenne szó, amellyel a város már nagyobb arányú beruházásokat is eszközölhetne.

A Hajdúföld értesülései szerint ugyanez a pénzcsoport

több debreceni iparvállalatnak is ajánlatot tett

arra, hogy részükre külföldi kölcsönt ad. Ezeknek a vállalatoknak egy része, hír szerint igényt is tart a kölcsönre, amelyet előnyös feltételek mellett fognak folyósítani.

FÜSZER, CSEMEGE ÉS ITALÁRUKBAN

Felismert, elsőrendű, megbízható és szolid

bevásárlási forrás a

HANGYA

Fűzlet: Rózsa-utca

Fiók-üzletek a város minden részében

!!! Ugyanott Dupuy-féle magcsáva kapható !!!

HIREK

1924 október 1. (Szóda)
Prot.: Malvin. Kath: Remig.

- 1895 Magyarországon életbelép a kötelező polgári házasság.
- 1713 Gróf Ráday Gedeon költő születése.
- 1273 A frankfurti országgyűlés Habsburg Rudolfot német királlyá választja.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Hazánkban borult idő uralkodik és sok helyen eső is esett. A hőmérséklet maximuma 19 fok C Szegeden, minimuma 8 fok C Szombathelyen és Magyaróváron. Időjárás: Lényeges változás nem várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor: „Huncut a lány”.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Felhívás a keresztyén társadalmi egyesületekhez! Felkérjük a keresztyén magyar összes testvér-egyesületek elnökségét, választmányát és érdeklődő tagjait, hogy egy, mindnyájunkat közösen érdeklő nagyfontosságú ügyben értekezletre összejönni sziveskedjenek. A gyűlés az ÉME hivatalos helyiségében október hó 1-én délután 6 órakor kezdődik. A nagyfontosságú értekezleten, amelyen egy, a keresztyén magyarságot nagy mértékben érdeklő ügyről lesz szó, több budapesti előadó, így többek között **Fabinyi Lili** író is részt vesz és nagyobb beszéd keretében ismerteti az értekezleten megbeszélendő tárgyat. **Fabinyi Lili** csütörtökön Hajdúbosszörménybe utazik, ahol az ottani keresztyén társadalmi egyesületek vezetőivel fog megbeszéléseket folytatni.

Püspöki konferencia. A magyar püspöki kar október 15-én, 16-án és 17-én tartja őszi konferenciáját a hegykeresztény budai palotájában. A konferencián részt fog venni **dr. Lindenberg** prépostplébános, a váradí egyházmegye apostoli kormányzójának helynöke is, aki okt. 14-én ecéltől Budapestre utazik.

Katolikus papi gyűlés. A váradí csonkaegyház megyei baráti kerületének papsága tegnap tartotta szokásos őszi összejövetelét a debreceni plébánián. A kerület csaknem minden papja megjelent s élénk részt vett a felmerült egyházi kérdések megvitatásában. **Pákh Emil** mezőpeterdi plébános magvas felolvasásán kívül aktuális ügyek megbeszélése volt az összejövetel munkarendje. Ebéden **dr. Lindenberg** János prépostplébános szívesen látott vendégei voltak az egybegyűltek.

Az Egyetértés cserkészcsapat műsoros estje. Az **Egyetértés** cserkészcsapat október hó 4-én tábort beszámoló-ünnepélyt tart a Máv. műhely dísztermében. A műsor a következő: **Cserkészinduló. Szavalt.** Magyar cserkész dala. **Páros jelenet.** Hitetlen Tamás. **Monológ.** Kesergő tábort monológ. **Tábort beszámoló** vetített képekkel. **Szindarab.** Csonka határ mentén. **Monológ.** A cserkész őrt áll. **Páros jelenet.** Az állatkert. **Szindarab.** Ideális cserkészkonyha.

A győrszabadi tűzkatasztrófa gyermekjátékából támadt. A közelmúlt napokban, mint ismeretes, Győrszabadiában katasztrófális tűz pusztított, mely 24 családot tett hajléktalanná. A tűzrendőri vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy 3 és egy 5 éves gyermek okozta, akik szüleik távollétében gyufával játszottak és közben felgyújtották a kazlat, amelytől a falu egyrésze elhamvadt.

Plébános változás Hosszupályiban. Főhatósági intézkedés folytán **Kovács Rezső** hosszupályi és **Ambrus Tibor** bucsatelepi plébánosok saját kérelmükre plébániát cseréltek. A htközseg átadása már megtörtént s mindketten leléptek az ilyenkor szokásos esküt.

Svédországi utam. Ezen a címen tart **Farkas Győző** ev lelkész október 4-én, szombaton délután 6 órakor a vármegyeháza dísztermében előadást. Belépő-díj nincsen.

Három hónapos ebzárlatot rendeltek el. Debrecen város közigazgatási hatósága az előfordult veszélyes esetek folytán a város belterületén és az azzal közvetlen szomszédságban levő kertészekben és külösköztvényekben (Nagyerdő és a pallagi Gazdasági Akadémia) a mai naptól 3 hónapig tartó ebzárlatot rendel el. Ez alatt az idő alatt minden kutya kötve tartandó, az utcán pedig szájkosárral csak pórászon vezethető.

Herczegh Ferenc új darabot ír. Két hónapi külföldi tartózkodás után kedden délután hazatért **Herczegh Ferenc**, az illusztris író, aki Olaszországban volt és hosszasan Abbáziában tartózkodott, ahol befejezte új darabját. **Herczegh Ferenc** még nem döntött afelől, hogy melyik színháznak adja színművét.

Egy millió arany márkás sikerkassza. A dortmundi birodalmi bank fiókjánál mintegy egymillió arany márkát elszikkasztottak. Eddig 25 tisztviselőt tartóztattak le.

Betörési kísérlet meg egy Széchenyi-úti villában. **Rótsnek Róza** jelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt nap villájának ajtaján a zárat fészegelni kezdte valaki. Erre ő kinyitotta az ablakot, mire a betörő elmenekült az éjszakában. A rendőrség megindította a nyomozást.

Gyermek Hírlap. Amióta az ifjúsági irodalom piacán a Gyermek Hírlap megjelent, az ország minden részéből a legmelegebb elismerés szavai érkeznek a szerzők, a tanítók, a tanítók, a tanítók, akik gyermekeink nevelésével, tanításával foglalkoznak és e nagy érdeklődés, elismerés mindenképpen érhető. Mert a Gyermek Hírlap célja nemcsak a szórakoztatás, hanem a tiszta hazaszeretet nevelése. Az ország etnográfiajának, földrajzának, történelmének játéka való ismeretése és foglalkozásra, kezűgyésségre való ösztönzés. A Gyermek Hírlap, amely ezek szerint párhuzamot mutat a maga nemében, a szép mesékben, regényekben, versekben kívül nagyvilági híreket, színes riportokat is hoz a kicsiknek részére, van foglalkoztató rovata és fejtörőkkel, gyermekpostával szórakoztat. Illusztrációk, magyar művészek rajzai egytől egyig és írói gardájában ott látjuk a magyar gyermekirodalom legjobbjait. Külön szenzációja a lapnak, hogy sikerült munkatársul megnyernie özeget **Pósa Lajosné**-t, a felejtethetetlen Pósa bácsi feleségét és egykori, ragyogó toltu segítő-társát. De ott vannak mellette többek között **Benedek Elek**, **Nógrády László**, **Péterfy Tamás**, **Fabinyi Ernő**, **Amon Vilmosné**, **Fabinyi Lili** (Lili néni), **Paulini Béla**, **Udvarny Jenő**, **Molnár Endre**, **Börzsönyi Béla**, **Sárányi István**, **Erdélyi István** és még egész sereg kitűnő ifjúsági író. A kultusz-miniszter is honorálja a Gyermek Hírlap kiválóságát, amennyiben április hóban 33.205. VIII. szám alatt rendeletet adott ki valamennyi állami elemi és egyéb iskola tanfelügyelőségének és vezetőségének, amelyben felhívja a figyelmet a lapra és megengedi, hogy az iskolák az erre szolgáló büdzséjükből arra elő is fizessenek. Úgy tudjuk, hogy ezt az ifjúság nevelésére fontos ügyet a tanfelügyelőségek is legmelegebben magukévá tették. A Gyermek Hírlap nagy érték minden magyar gyermek asztalán és kelendőségénél nem kis szerepet játszik az a körülmény, hogy gazdag tartalma mellett rendkívül olcsó. A lap megrendelhető a Gyermek Hírlap r.-t. címén Budapest, VI., Róza-u. 111/II., vagy fiókiadóhivatalában, Debrecenben, **Ferenc József-u. 59.**, **Hajdúföld** kiadóhivatala és **Csáthy**, **Antalfy**, **Springer** könyvkereskedéseiben, ahol számonként is kapható.

Tanfolyamra vezényelt rendőrtisztviselők. **Dr. Jele Béla**, **Répszky István**, vitéz **Csepregy János**, **Tóth Jenő** és **Zempléni Gusztáv** rendőrségi segédfogalmazókat Budapestre, a rendőrtiszti tanfolyamra vezényelték. A tanfolyam október első napjaiban kezdődik s 11 hónapig tart.

Elmarad a tőzzené. A csütörtöki tőzzené a katonazenekarnak másirányú elfoglaltsága miatt nem lesz megtartva.

Lopás a téglavetőben. Csókás Antalné Téglavetőbeli lakására a múlt nap ismeretlen tettes behatolt s onnan több ingószót, párnahuzatot, fehérneműt, ékszert, órát ellopott. A nyomozás folyamatban van. A gyanú egy a közelben ólalkodó cigány házaspárra irányul, akiknek kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént.

Hírek a rendőrségről. **Megszökött tolvaj cseléd.** **Fürst Béla** Erzsébet utca 111. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy cselédje megszökött s magával vitte gazdájának kisebb ingóságait. A cseléd, mint kiderült, mikor beállt, hamis nevet mondott be s igazi nevét még nem sikerült megállapítani. **Körözik.** — **Betörési kísérlet a Csapó-utca.** **Szanyi Sándorné** Csapó-utca 91. szám alatti lakoshoz az éjjel ismeretlen tettes beakart törni. A házbeliek a gyanús zörejre felébredtek s megriasztották a betörőt, aki a padláson keresztül akart a szobába behatolni. A nyomozás megindult.

TESTEDZÉS

A negyedik bajnoki forduló. Vasárnap újra megkezdődnek a bajnoki mérkőzések. Debrecenben a DKASE—DVSC és a DTE—NyKISE bajnoki mérkőzések kerülnek előtérre az ügétetőri pályán. A DMTK Berettyóújfaluban a BUSE ellen fog játszani, míg a DEAC Kisvárdán a KTE ellen játszik először bajnoki mérkőzést.

Atletikai viadal lesz vasárnap a nagyerdői sporttelepen. Ez alkalommal kerülnek előtérre a szenior és ifjúsági staféta csapatbajnokságok is. Az atletikai viadal a haladó atletikai óvad egyik kiemelkedő eseménye lesz.

Az intézőbizottság ma szerdai ülésén fogja tárgyalni a DKASE óvását a KTE mérkőzés ügyében.

Újabb játékosvándorlás Olaszországba. Pár nap óta újabb játékosvándorlás indult meg Olaszországba. **Rokken FTC** után **Kautzky, Urik, Lantos, Pruha** Törökvs vett vándorbotot kezébe. **Kautzky és Urik** a múlt vasárnap még játszottak az I. B. válogatott csapatban Kelet ellen.

MENADO
(Arany Jáva) a kávék királya

Kapható
Kontsek Géza
K. Rt. Debrecen.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Szerdán: Huncut a lány. Operette C. bérlet.
Csütörtök: Antónia. Vigjáték D) bérlet. Péntek: Annuska. Vigjáték. C) bérlet. Szombaton: Vera Mirceva. Bemutató. dráma. Bérletszűnet.
Vasárnap délután: Huncut a lány. Operette. Mérsékelt helyárak.
Vasárnap este: Marinka a táncosnő. Operette. Bérletszűnet.
Hétfőn: Bánk bán. Tragedia. Diszlokáció az aradi vértanúk emlékére. A) bérlet. Kedden: Huncut a lány. Operette. Bérletszűnet.
Szerdán: Vera Mirceva. Dráma. B) bérlet. Csütörtökön: Vera Mirceva. Dráma. C) bérlet.

Debreceni Zenekedvelők Köre első bérleti hangversenye dr. **Dohnányi Ernő** október 5-én este 8 órakor a Bikában. Jegyek Méliusznál.

Feladatok és megszökött tolvajok költeménye.

Csokonai-színház
A Csokonai-színház bérleti felkérésekkel, hogy a havonta fizetendő bérletösszegeket még e héten belizelni sziveskedjenek.

„Huncut a lány” ezt énekel minden ember és ezt dudolja a szereplőkkel a színház közönsége. A párizsi eredeti Javátáncot és annak paródiáját nem győzik ismételni a szereplők. Ugyazintén a vilnyilámpa Shimmy, Kóbor Irénnel az élen, irappans hatást kel.

Uránia-műsor
Kékszakáll 8-ik felesége. Gloria Svannal.
Csütörtökön: Veszedelmes életkor. Péntektől: Jaccuse, Severin Mars világhírű alakításával.
Jón: Megbélyegzett asszony.

Vigaszínár-műsor
Isten hozta Skott (Buster Keaton) Amerika legjobb komikusának játékával. Péntektől a világ leghatalmasabb filmje Notredame-i toronyőr. Hugó Viktor halhatatlan regénye.

Meteor-műsor
Csütörtökön „Bűnös város” 2 rész egyszerre. 2 és fél óras műsorok. Előadások 6 és fél 9 órakor.

Kézimunkák, anyagok rajzműterem
FENYVES
Debrecen, Sas-u. 3.
Harisnya Keztyű Rövidárak nagyraktára

KÖZGAZDASÁG

A debreceni állatvásár. A mai látványon kicsi volt a felhajtás és a kereslet is. Allig történt 2-3 eladás úgy hogy árkiakulásról nem is lehet beszélni. — Ugyazintén volt a szarvasmarhavásár is. Itt mégis némi árakulás történt. Vágómarha ára 8-11 ezerig, kivételesen 11-13.000-ig. Szopós borjú 15-17 ezerig, fejős tehén 4-8 millióig, jármos ökör párja 14-20 millió körül. Az árak, mint a kimutatásból is látható, a múltkorinak viszonyítva csökkentek.

A TŐZSDE

Üzlettelenség a tőzsdén
(A Hajdúföld tudóstíjától.) A mai iránzat nyitáskor lanyhulva hajló volt, miután a kontremin igyekezett az üzlettelenséget kihasználni és az árfolyamokat lenyomni. Később azonban kapcsolatban azzal, hogy a bécsi tőzsdén a Castiglione-eset nem váltott ki nagyobb visszahatást és a bécsi tőzsde hangulata nyugodt ma-

radt, itt is jobb hangulat kerekedett felül. A forgalom megélénkült, az árfolyamok állandóan javultak úgy, hogy a zárlati kurzusokat a nyitási árfolyamok felett állapították meg. Az utófélszázad a javulás folytatódott. Kosztpréz hivatalosan egyenyed-háromnegyed százalék.

Magyar korona 0.0068 1/2.

Zürichi zárás:

New York 523, London 2331, Milánó 2287, Párizs 2750, Brüsszel 2510, Prága 1565, Budapest 0,0068 1/2, Belgrád 725, Bukarest 270, Hollandia 2/3, Varso 102, Berlin 125, Bécs 74, Szófia 883.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról

Dollár 76990-77550, angol font 342000-348000, hollandi forint 29565-29815, francia frank 4056-4086, svájci frank 14806-14880, cseh korona 2288-2307, lei 398-401, lira 3363-3395, dinár 1052-1073, osztrák korona 108,10-109,55 fillér, Napoleon arany - pénz.

Terménytorzsok zárás:

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4225-4275, egyéb 4200-4250, 78 kilós tiszavidéki buza 4325-4350, egyéb 4300-4325, rozs 3850-3900, árpa 3800-4000, sörárpa 4200-700, köles 2800-3000, zab 3300-500, tengeri 3800-850, repce 6400-600, korpá 2250-300.

Ferencvárosi sertésvásár

Ma sem alakult ki forgalom. A hivatalos árakat változatlanul hagyták.

Nyitvásári maradvány 215, érkezeti 411 eladtak 265 darabot. Zártvásári maradvány 152, érkezeti 67, eladtak 89 darabot. Árak: könnyű 26-27 nehéz 27-28 ezer.

5000 korona tiszavas apróhirdetés 5 lapban

Eladócsaládi ház

TÓCÓSKERT, MÉHESES-UTCA 17 SZ. ház 300 négyszögöl telekkel, szép termő nemes gyümölcsfákkal közbejött családi okok miatt jutányos áron eladó. Van rajta 2 szoba két konyhából álló cserépes épület. Ártekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Átadó ötszobás gyönyörű szép modern, utcai lakosztály a Péterfia elején.

Parkett, Villany, Viz. Berendezett fürdőszoba. Cselédszoba, Mellékhelyiségek. Sze mélyesen érdeklődők részére felvilágosítást nyújt a délelőtti órákban a Nagy Lajos Iroda, Veres-utca 3. sz.

Iskolás leányok, szülők figyelmébe ajánljuk óriási választékú kézimunka anyagraktárunkat. Frissen érkezett külföldi kézimunka minták!!! Gépajour, plissé, gombbehuzás, ruhahímzés jutányosan!!!

Szilágyi Lajos kézimunka és műhímző vállalata Széchenyi-u. 1

Megérkeztek az őszi saisonra mindennemű újdonságok!!! Szabó és Zengevald rófi és esztervárdi üzlethez Szentanna 3. Árainkat legolcsóbb napl áron irtuk elő

Vízvezeték, ürdöbrendezést jótállás mellett vállalkozást szakemberként és pontosan készítik: Kovács Gyula Szent Anna-u. 2

GOTTSCHEG ÁGOSTON R. T. LIZÓRÜLÖNLEGESESEK. RUM ÉS COGNACGYÁR - o o o - BUDAPEST

alánlja hírközlőlegességek és rumgyártmányait. - Központi telep és iroda: X. Martinovics-tér 8-9. sz. - Főüzlet: Budapest, IV. Váci-utca 22. sz. - Szeged és szeszfinomító: Martonvásár.

Nehéz az élet! Jórúhába járni gondot ad, VÉGHEZ olósón beszerezni tessék menni, hoi kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Szentanna-utca 5

Hegedüs Áruház olcsó árajánlata

Amerikai ruhasejtem minden létező színben mtr - - - 82 ezer korona Japónaisok minden divatszínben méterje - - - - - 115 ezer K-tól Crépe-de-schínók, nehéz minőség, méterje - - - - - 185 ezer K-tól

Marózinok sima és mintás, minden-fajta bélés selymek olcsó árban.

150 centiméter széles köpeny velourok méterje - - - - - 170 ezer K-tól Kazán kelmék 50 színben mtr 90 ezer kor. 140 cm széles tiszta gyapju ruhaszövetek méterje - - - - - 115 ezer K-tól 150 cm széles gyapju öltönytöszövetek méterje - - - - - 185 ezer K-tól

Tegethoff és fekele costum kelmék a legnehezebb minőségig nagy választékban.

Kelengye schiffonok mtr - 21 ezer K-tól Kelengye vasznak mtr - 23 ezer K-tól Angol ingzefierek mtr - 27 ezer K-tól Ágyhuzatok tiszta cérna mtr 30 ezer K-tól

Paplanhuzatok és kész paplanokból nagy raktár!!!

Ezen olcsó árajánlat nem tévesztendő össze a szokással váit reklámhirdetésekkel, mert az áruház mindég kiválóan finom anyagokból készült árakat hozott forgalomba, amiről bárki vétel kötelezettség nélküli udvarias készségünk mellett meggyőződhet.

Értéktörzsdei árfolyamok (ezresekben) Table with columns for Bankok, Utranszdan, Gép és vasut, Györi bőr, Polg. Sör, etc.

SZŐRME ÁRUHÁZ Megnyilt! PIAC-UTCA 46 Megnyilt! TÖRÖK ÉS GUTTMANN

Nagy választék mindenféle prémbőrökben. Ugyanis: Persianer, Oppostum, Nutra, Siel Bibrett, fehér, barna és szürke báránybőrökben, ruhaprémekben. Nagyban és kicsinyben O L C S O A R A K

APRÓHIRDETÉSEK

Debrecen és az egész Tiszántul közönsége olvassa azt az apróhirdetést 5000 koronáért, amelyet felad a „Debrecen,” „Debreceni Független Ujság,” „Egyetértés,” „Hajdúföld” vagy a Tiszántuli Hirlap” kiadóhivatalában 5 ujságban jelenik meg

a feladott 10 szavas alkalmi apróhirdetés, ha a fentsorolt lapok bármelyikénél lefizeti a 5000 koronát.

Levelezés Egy jobb családból való árva leány jobb iparos ismeretségét keresi. Leveléket „Arva” jeligére az Egyetértéshez kérek. 5206 rek. „Halás leszek” levelére a választ a Tiszántuli Hirlap kiadóhivatalába küldtem. Miért nem viszi el? 5225

Lakás Butorozott szoba kiadó. Rakovszky utca 49 szám 5168

Ráftteléssel elcserelném egy szoba, fél-konyhas lakásomat egy kisszoba, konyhással, Tanító-utca 18 5189

Butorozott szoba kiadó október 1-ére. - Simonffy-utca 60 5195

Elcserelném udvari szobám hasonlóval, vagy szoba konyháért ráfizetéssel. - Teleki-utca 3 5170

Egy butorozott szoba kiadó a főtérhez közel. Cim az Egyetértésnél. 5172

Két butorozott szoba kiadó intelligens férfiak részére. Cim a kiadóban. 5151

Kiadó különbejárta butorozott szoba előszobával az Árpád-tér közelében. 5210

Lakást kaphat központban uri családnál tisztességes uri nő. Cim a kiadóhivatalban. 5228

Butorozott szoba, egy vagy két személynek kiadó. Ajtó-utca 26. 5220

Butorozott szobára lakótársnő keresetetik. Ugyanott egy kis kosztos gyerek felvétetik. Péterfia u. 12. 5213

Csinos utcai butorozott szoba izraelita urnak kiadó. Értekezni délutáni órákban. Cim a kiadóban. 5298

Lakást kap és tartás tartás is megengedve, aki 6 millió kölcsönrel kísérik. Megtudható Kintsi-u. 59. Csepőkert. 5209

Érték a könyvtárral azonnalra kiadó négy millió koronáért. Korponay-utca 8. Árpád-térnél. 2788

Ajánlat

Nisórangú kárpitos Szabó József Varga-utca 1. K. sz. hencerek, berzsely stb. fotelek állandóan raktáron. 2877

Egy 10 méteres göré kiadó. Apafy-utca 117. 2872

Legdivatosabb ernyőket, átalakításokat, átvarrásokat legolcsóbban készít Ernyőüzem, Sós-u. 3. 2738

Zongoratanárnő tanítványokat vállal. Zenedében vizsgálatot — Tisztviselőknél nagy kedvezmény. Cim a kiadóban. 2596

Debreczeni kárpitosnál, Haiköz 8., hencerek, piüssdiványok, matracok állandóan raktáron. Javítások szakszerűen készülnek. 2169

Tűzifa legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál Fűrőd-utca 2. 4369

Mindenféle butorok legolcsóbban beszerezési helye Hausner Salamonnál, Simonffy-utca 2/c. 1737

Fagymentes sirtövekbenől nagyraktár a Debreceni Működgyárban, Fűrőd-utca 2. 4368

Márványozalk és cementlapok, betonárak, kutygyűrök legolcsóbban kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fűrőd-utca 2. 4370

Fortlandcement, betonkavics, kátránypapír legolcsóbban kapható a Debreceni Működgyárban, Fűrőd-utca 2. 4371

Tégla és cserép kifüggesztésben minőségben Tóth Sebestyén teglgyárban kapható. Megbízott Bétus József Zófia-utca 8. 4006

Tégla legjobb minőségben, legolcsóbban Hortobágy téglagyárnál kapható Szent Anna 11. 4688

Tűzhelyek, edények, vaságyak, kátránykezelők, mindenféle vasárak legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 2812

Mérlegek, edények, üstök, káposztagyálak Bészler és Dávid vaskereskedésében, kaphatók. Piac-utca 7. 2407

Szörményhát legolcsóbban beszerezhető és átszállíthatja Kóváry szücsnél, Piac 42. Pannónia udvar 4988

Deszka, Léc és egyéb faanyagok jutányosan beszerezhető Fischer fátelépén. Károly Ferenc József-utca 20. Telefon 647. 4965

Elsőrendű száraz tűzfát úgy hasábos, mint aprított állapotban hazaszállítva, valamint vagon tételben is legelőnyösebben szállítunk. Debrecen állomáson állandó készlettel rendelkezünk. Vidéki megrendeléseket naponta továbbítunk, Balogh David fakeskedelmi rt. Külső vásártér 14. Miklós-utca végén. Telefon: 254. 2854

Női és férfiszabóknak legolcsóbban fest, tisztít Koncz kelmefestőgyára. Péterfia-utca 30. Arany János-utca 10. 2857

Olasz nyelvtanfolyamra jelentkezni lehet egyetemi könyvtárban délutánonként. Simonffy-utca 2/B. 2850

Tyúkszem vágni (pedikűrözni) házakhoz megyek Sívágó fűrődmester Simonffy-utca 21. 5034

Takarékúthelyek legjobb, legolcsóbban nagy választékban készen Bihar múlakatosnál, Miklós-utca 18. 5142

Egy göré tengerinek kiadó Péterfián, Értekezni Varga ügyvédnél, Csapó-u. 17. 5199

Műegyetemen végzett vegyész-mérnök bármilyen állást elvállal, lehetőleg amely főmunkát igényel. Szives megkeresést Független Újság „Szikra 74” jellegére. 5190

Édes must, édes rízlíng bor Nagy Sándor vendéglősnél, Csapó-utca 79. 5191

Zongora tanítás olcsón, akadémiai tanterv szerint. Thay Kálmán-utca 12. Telefonszám 474. 5205

Privát beteghez gyakorlott ápolónő ajánlkozik. Cim az Egyetértésnél. 5168

Isletes házi koszt kapható, kihordásra is. Péterfia 6. Keresztépület. 5207

Gyakorlott joghallgató gimnázista tanítását lakásért is vállalja. Herskovits, Hatvan-utca 49. 5192

Tűzhelyek, platok, kályhák, csövek, borzsák, hátgépek, edények, mérlegek, sulyok, kioztetések legolcsóbban Nagy vasútlejtésben, Csapó 67. 5156

Kiadó a Fáy dűlőben 12 hold föld. Értekezni Bőszörményi-ut 18. 5157

Csizmadia segéd, nő, állandó munkára azonnal belépne, ha a mester egy szobát, konyhát adna fizetésért. Cim az Egyetértésnél. 5158

Kosztot és kvartélyt kaphatnak azonnali belépésre. Cim az Egyetértésnél. 5167

Borbélysegéd azonnal beléphet Kelemen Istvan vasúti fodrászhoz, Debrecen, pályaudvar 5145

Házak, földök, szőlők adás-vételét közve-títi Cseley, Egymalom 8. 5183

Német és francia nyelvtanítást valamint zongoraoktatást jutányosan vállalok. Hüvelyes-utca 1. 5169

Jobb családból leány elmenne gyermek mellé, csakis közeli vidékre vagy tanyára Cim az Egyetértésnél. 5173

Mátthé János műszaki szerelő elvállal vízvezeték, csatornázás, egészségügyi, műszaki berendezések és e szakmabeli javításokat elsőrendű kivitelben. Iroda és műhely Csapó utca 24. Telefon 3—21. szám. 1429

Kereslet

Gyakorlott pénztárnoknő felvétetik a Kontsek Géza Ker. R. T.-nél. 2874

Egy bentlakó mindenest felveszek. Arany János-u. 11. I. ajtó. 2875

Keresetetik egy jóvaló állandó mindenest, vagy bejáró leány vagy asszony. Szent-anna 34. 2878

Ólmet bármily mennyiségben vessz könyvnyomda Piac 59.

Bejárónő felvétetik. Nagyerdő, Kardos-utca 8 szám. 4987

HETI 100 EZER VAGY HAVI 400 EZER

korona részletfizetésre is készitek costümöt, selyemruhát, női téli kabátot, ferfiöltönyt, télikabátot, szakett és smokingot. Női ruhafajson elkészítése 150 ezer korona. TEGDES, PÉTERFIA 42.

Csizmadia segédekét alja munkára is felvesz Zeke Dezső, Kar-utca 22. 5084

Irodástanó gép- és gyorsírásban, irodai teendőknél jártas, írásos ajánlkozással felvétetik. Aron Miksa, Kishegyesi-ut 3. Telefon 13. 5024

Rongyot, mosottat, bármily mennyiségben vessz lapunk könyvnyomdája. Piac-utca 59. szám. 5022

Lakatos munkát, javításokat legjutányosabban készít Ehenreich. Arany János-utca 37. 4911

Egy, két, vagy három szobás lakást keresek. Jól megfizetem. Perces-utca 7. 5011

Intelligens kisasszonyt keresek 2 gyermek mellé azonnalra. Shön, Csapó-utca 4. 5022

Asztalos tanuló felvétetik. Vangor Antal épület és butor asztalos, Csapó-utca 9. 5087

Jó munkás csizmadia segédekét magas fizetéssel felveszek. Árpádtér 34. 5141

Dagasztó asszony intezét részére délelőtti órára felvétetik. Kossuth-u. 33. 5119

Mindenest cseléd vagy bejárónő könyvvel felvétetik. Vár-utca 10. Jobbra. 2871

Házmester kis családú és háztartásba jobb ügyes nő felvétetik. Arany János-u. 20. 5193

Intelligens német vagy magyar kisasszonyt keresek Cim a kiadóban. 5200

Piatalembor vízkezelőnek felvétetik a „Margit”-fűrődben, szakutadás nem szükséges. 5201

Tarhonya készítő asszonyt keresetetik, Sziv-utca 15, Sipkovits. 5196

Komoly nő száraz dadának keresek. Piac utca 71, I em. 1 lépcső. 5197

Varrónő és tanulókat kárpitos műhelyembe felveszek. Kíller butorúztlet, Piac-utca 5194

Piatalembor felvétetik azonnal a Margit-fűrőd gőzosztályán, jó fizetéssel. 5203

Cipészsegéd jó raktári munkára felvétetik. Péceli-utca 5. 5204

Biharkeresztesre egy önálló cipőfésőréz-készítő keresetetik. Erdéklődni Jägermann Ferenc cipész és borkereskedőnél Bihar-keresztes. 5175

Vidékre uriházhoz felveszek mindenest főzőnőt, kis családhoz. Geigerné, Széchenyi-u. 23. 5178

Jól főző gazdaszony tanyára jelentkezhet. Hatvan-utca 57. 5171

Fiatal jó munkás borbély segédekét keres Jägermann Antal, Bihar-keresztes. 5176

Szakácsnőt keresek eisejére. Jókai-utca 5. 5179

Kisvendéglőt keresek bérbe. Cim az Egyet-értés kiadóhivatalában. 5185

Csomagoló leányok felvétetnek, Csillag-utca 49 szám 5186

Cipészsegéd jó raktári munkára felvétetik. Péceli utca 5. 5184

Fűszerkereskedő segéd állást keres helyben vagy vidéken. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre. 5148

Ócska öntött vasat veszünk. Trnka, Barna-utca 3. 5188

Mindenest bejárónőt keresek. Jókai-utca 10. 5177

Kereskedő tanulóknak egy ügyes fiu felvétetik Wojt fűszeresnél, Árpádtér 5152

Egy cipészsegédekét felveszek. Rakovszky-utca 9. Ötvösi. 5222

Szakácsnőt keresek uri házhoz, jól főzni tudót. Machó. Vármegeyház, emelet 19. 5224

Könyvelésben, levelezésben teljesen jártas hivatalnoknő sűrűsően állást keres. Cimmet a Tiszántulhoz kérek. 5226

Egy fiatal fodrász géd vidékre ellátással felvétetik. Jelentkezni Piac-utca 34. — Házfelügyelőnél. 5227

Bejárónő október elsejétől felvétetik. Püspöki palota. I. emelet 8. 5214

Mosogató asszonyt keres a Gambrius. 5215

Bejárónőt megbízható, eisejére felveszek. Horváthné, Bundi-utca 4. 5216

Kiszolgálóleány ügyes, szakmában jártas felvétetik. Illatszertár, Piac 21. Ajánlatok levélben vagy személyesen. 5218

Egy bejáró leányt felveszek eisejére. Kos-suth utca 40. Hátul. 5212

Eladás

15 hektó ezerjő — kitűnő új bor — terményért vagy pénzért eladó. Mogyoróssy, Pavillon lakánnya.

Cseplőgarnitúra 6-os, komplett, használható állapotban eladó. Cim az Egyetértésnél. 4926

Az István-ut 26 és 28. szám alatti 3400 negyszögöl gyümölcsöskert részletekben is eladó. Értekezni lehet Széchenyi-ut 21. Felvilágosítást ad a Hajdúföld kiadóhivatala. 252

Magánjáró cseplőgarnitúra sűrűsően eladó Arany János-utca 27, Ehrenreich. 4928

Olesón eladó Eötvös-utca azonnal beköltözhető 4 szobás, új családi ház. Lakó-mecs. Nagy József-utca egy szobás, kertes, jó ház. Értekezni Perces-ut. 7. 5015

12 Hp Siemmeringi kevéssé használt motorek eladó. Ajánlat ifj. Csorvássy András, Hajdúnánás, címre küldendő. 2848

Eladó Boldogfalva-utca 17 számú ház beköltözhető lakással. 2858

Székény, ágy, asztal, fényezett képrámák, üstház üsttel eladók. Nyomató-u. 3. szám. 5117

Ruha fekete szövet, vékony, közepertmetti alakra eladó. Nyomató-u. 3. 5118

Eladó Csillag-utca 8 számú ház, beköltözhető három szobás lakással. 5086

Eladó Csige kert ut 15. számú ház. Az egész átadva. 5088

Fajgalmok, bucharai dobosok, stasserek, pergők olesón eladók. Alkalmi vétel. Zófia 12. 5149

Eladó 150 kvadrát ház hely Vilmos huszár kaszárnyával szemben. Sámsoni-ut 3. 5153

Eladó új ház, azonnal beköltözhető szoba, konyha, kamara Vilmos kaszárnyával szemben. Sámsoni-ut 13. 5154

Szöllőprés, jókárban és gyermekhajtány eladó, Kar-utca 22. 5159

Ház, beköltözhető két szoba, két konyha vágóhid mellett, Sestakeriben egynyilas szőlő forgalmi érteken alul sűrűsően eladó. Erzsébet-utca 20. 5187

Békebelli minőségben ismét kapható a „Fáy” arckrém és szappan

Bámulatos hatású arczéptítő szer. Gyorsan és biztosan eltávolít seplejt, májfoltot, pattanást és a napbűtött arczokat hófehérre teszi. — Egy tégely ára 800 K, 1 darab szappan 12.00 korona. —ooo— Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
„Arany Egyszarvu” gyógyszerárterében
DEBRECEN (SZINHÁZ MELLETT)
Ugyanott mindenféle piperecikkek, szappanok, arckrémek, pouderek, hajolajok, fogkefék, illatszerek kimerve legolcsóbban árakban beszerezhetők.

4 lóerős Magyar Gazdasági Marschall cseplőgarnitúra teljes felszereléssel jutányosan eladó. Asztalos, Vénkert, Sinay-utca 10. 5160

Eladó 1000 kéva csutka, 1 kazal tőrek és 10 szekér tők. Cim a kiadóban. 5163

Eladó egy asztalkonyha és 2 sodrony ágybetét. Maróthy-utca 18. 5161

Eladó Budai Ézsais-utca 20 szám alatti ház beköltözhető lakással. 5162

Eladó Nagyszepesen négy hold föld, hatvan mázsa holdja. Cim Bőszörményi-ut 18. 5164

Butor sűrűsően eladó vidékre költözés miatt, szép féregmentes. Két szoba, két ágy, két éjjeli szekrény márvánnyal, egy duplatetejű asztal. Péceli-utca 7. 5185

Moslók van eladó és mosogató asszony felvétetik. Lókody vendéglő. 5166

Eladó jutányos áron 15 mázsa takarmánytör. Gólya-utca 17. 5189

Tűkrős márványlappos mosdó, Faragó-utca 7. eladó. 5146

Föld a Tégláskeriben, 1 hold gyümölcsös, lakással, 2 hold lucernás, kedvező feltételekkel eladó. Cegléd-utca 7 szám. 5182

Eladó egy márványtetejű kredenz, ruhaszékény, asztal, női téli kabát. Varga-utca 22. 5147

Eladó női ruhák, női aranyóra, sweater, fehérnemű, cipők. Battyányi 13. emelet, iroda. 5150

Csapó-utca 62 számú ház kedvező fizetési feltételekkel eladó, beköltözhető lakással. 5155

Eladó ház. Azonnal beköltözhető, 1100 öl kertészettel. Központhoz közel. Posta-utca 5. 5221

Elutazás végett eladó egy 8-as Suthleworth lánocs magánjáró gép, cseplőgarnitúra, teljes felszereléssel. Szűcs Miklós, Bátor Gábor-ut 3340. Hajduböszörmény. 5219

Alma eladó Jósza szőlőtelepén, kettős domb alatti Gerébi telep mellett. 5216

Erőssen vasalt vásári láda. Schöber ágy, öszesecsközhető gyermekszék eladó. Csillag-u. 17. 5217

Vegyes

Arverési hirdetőmény. Bérlettelosztás folytán gazdasági holt leitari felszerelések, gulyabeli marha, jármos ökrök, birka és dohánypajtak október 6-án reggel 8 órakor nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Gutiteleki bérgazdaság, vasutállomás Nyiradony, Szabolcsmegye. Kossai állomásnál rendelkezésre áll. Özv. Fancsovits Mátyásné. 2870

Postai fadóboxok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59.

Jeggyűjtő, fülbévalót, orát, ékszer tégelcsobban vásárolhat, javíthatat Licht ékszerésznél. Simonffy-u. 1. 2800

Bőröndök, retikülök, finom bőrárak csakis Feuermann bőröndösnél, Piac-utca 44. szám. 4104

Gazdálkodók! Legjobb és legolcsóbb ár-érték arányú mat csak Horoghánál kaphatnak. Vár-u. 2 szám. 4487

Kéves pénzért jó ruhát venni, Véghez kell menni. Vár-u. 2. 4498

Vasárnap este 11—12 óra között a Vig-színház moziból jövet elveszett a Csapó-utca vonalán egy női arany karkötő óra. Mivel a megtalálót ismerem, kérem a kelemetlenségek elkerülése végett szíveskedjék hozzámm, Csapó-utca 77 alá, beadni. Gyógyszertár. 2869

III az őszi szezon, siessen Selyei József uri szabóhoz, ki olesón elegáns ruhát készít, Alapítottat 1898. Péterfia-utca 42. 4851

Fővárosi lapokra előfizetéseket, hirdetések felvételét Kóvacs Hírlapiroda Piac 42. az udvarban. 2798

Gazda Vadászársulat gyűlést tart szeptember 28-án a Független Körben délelőtti 11 órakor a tagsági díjak befizetéséről. Elnökség. 5174

Kb. 40—50 millióval társulnék rentábilis üzlethez Cim a kiadóban. 5211

Kiadja a Hajdúföld lapvállalat